SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 132. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 14, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го ЛИПНЯ 1992. Ч. 132. РІК XCIX.

Л. КРАВЧУК ЗВІЛЬНИВ В. ЛАНОВОГО

Київ (УНІАР). — Тут 11-го липня Президент України Леонід Кравчук видав указ, яким звільнив Володимира Ланового з посад віцепрем'єр-міністра, та міністра економіки України.

Іншим указом Президент призначив Валентина Симоненка на посаду першого віцепрем'єр-міністра України. До того часу Симоненко був представником Президента на Одещині.

Як уже інформовано, В. Лановий не підтримав заяву Кабінету Міністрів про резиґнацію, якщо не будуть розмежовані уповноваження Уряду і Верховної Ради.

Член Державної Думи, доктор економічних наук Володимир Черняк прокоментував звільнення Ланового, заявивши, що Президент, очевидно, намагався зберегти єдність, а Лановий, як науковець, протистояв консервативзмові чиновників. Тепер В. Лановий, можливо, очолить відділ нових метод господарювання в Інституті економіки АН України. Там Лановий працював раніше і вважався одним з провідних фахівців з питань розрахунку, самофінансування та рентабельності.

Відбулася презентація конкурсу „Саркофаг-2"

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 9-го липня, відбулася презентація конкурсу проєктів і технічних рішень „Саркофагу-2" для Чорнобильської Атомної Електростанції. Конкурс оголосив Уряд України.

Президент України Леонід Кравчук надіслав учасникам конкурсу привітання, яке відчитав перший віцепрем'єр України Костянтин Масик. У конкурсі візьмуть участь провідні державні та приватні фірми Франції, Італії, Німеччини, ЗСА, Великобританії, Бельгії та Швеції. Метою конкурсу є вироблення оптимальних рішень проблеми ЧАЕС шляхом спорудження над вже існуючим покриттям другого, оскільки, через вплив високих рівнів радіації внутрішні і зовнішні конструкції спорудженого шість років тому саркофага зазнали значних знищень і зможуть виконувати свої функції ще років десять.

Жюрі конкурсу очолив президент Академії Наук України Борис Патон. Представника від Чорнобильської АЕС до складу жюрі не включено.

З метою гарантування безпеки атомних електростанцій в державах СНД, а також Східної Европи, у нинішньому році Европейська економічна спільнота має намір виділити 200 мл. екю (грошова одиниця прийнята в ЕЕС). У країнах колишнього СССР на атомних електростанціях нині діє 60 реакторів, серед них 13 чорнобильського типу.

В. Барладяну поновлено на катедрі

Одеса (УНІАР). — Тут 7-го липня після 18-річної перерви наказом ректора Одеського Державного Університету академіка Зелінського поновлено в університеті на катедрі українознавства відомого дисидента та колишнього багаторічного політв'язня, поета і публіциста Василя Барладяну. З початком навчального року тобто з 1-го вересня, В. Барладяну читатиме лекції з історії української культури.

Надійшли з Одеси й інші повідомлення. У вівторок, 7-го липня, відбулася нарада директорів шкіл, на якій вирішено винести із шкільних приміщень все, що пов'язане з іменем Леніна та комуністичною ідеологією.

ОБМІРКОВУЮТЬ ОБ'ЄДНАННЯ УПЦЕРКОВ

Київ (Патріярша Канцелярія). — Від 1-го до 9-го липня ц.р. тут перебував Мстислав, Патріярх Київський і всієї України. У четвер, 2-го липня, Владика Мстислав, на запрошення Президента України Леоніда Кравчука, відвідав його. В понадгодинній розмові вони обмінялися думками про справи Церкви та держави на шляху до зміцнення незалежности.

Під час свого перебування в Києві, Патріярх Мстислав мав зустрічі з різними представниками церковного, політичного, громадського життя, наукового світу та засобів масової інформації. Зокрема велику увагу приділив Патріярх Мстислав справі єдности українського православ'я в Україні. В цьому напрямку він мав зустріч з Митрополитами Володимиром, Філаретом, Антонієм та Андрієм.

В середу, 8-го липня, відбулася конференція Єпископату Української Автокефальної Православної Церкви в Україні, на якій присутні архиєреї висловили свої погляди щодо поєднання УАПЦеркви та Української Православної Церкви в Україні в одну Українську Православну Церкву — Київський Патріярхат під омофором Патріярха Мстислава. Ці розмови і рекомендації доказують, що справа єдности українського православ'я знаходить зрозуміння як в церковних, так і в державних колах.

Незабаром ці рекомендації єпископів УАПЦеркви в Україні будуть розглянуті Патріярхом Мстиславом і, таким чином, можуть привести до всеукраїнського поєднання Українських Православних Церков в Україні і в діяспорі.

За візу платять двічі

Київ (УНІАР). — У четвер, 9-го липня, міністерство закордонних справ України надіслало зовнішньополітичним агенціям інших країн повідомлення про те, що від 11-го березня 1992 року російські візи на в'їзд в Україну недійсні.

Про це повідомив завідуючий консульським відділом міністерства внутрішніх справ України Іван Падусенко. Він зазначив, що закордонні консульські відділи Росії вдаються до всякого роду хитрощів, роблячи напис на візі „Москва—Київ" і за це отримують валюту. Люди, які їдуть в Україну, фактично викидають гроші на вітер, бо в Україні їм доводиться платити за візу вдруге.

У Києві відкривається книгарня видань діяспори

Київ (УІС „Смолоскип"). — З кінця травня 1992 року директор Українського Незалежного Видавництва „Смолоскип" ім. В. Симоненка Осип Зінкевич і директор книгарні Спілки Письменників України „Сяйво" в Києві Марина Довга підписала договір про відкриття в книгарні окремого відділу для видань „Смолоскипа" і української діяспори.

Книгарня „Сяйво" знаходиться в центральному положенні Києва, на перехресті вул. Червоноармійської (ч. 6) і Хрещатика, напроти Басарабського базару, недалеко від зупинки метра „Ленінське". Закордонний відділ книгарні буде відзначатися окремим написом „Смолоскип — видання української діяспори". Ціни на кожну книжку будуть спільно визначені, згідно з книжковими стандартами книготоргівлі в Україні, так, щоб вони були доступні для зацікавленого читача і дослідника. Чистий дохід з продажу книжок буде призначений на видання найбільш потрібних в Україні книг.

Згідно з найновішими інформаціями, перший транспорт книг вже прибув в Україну кораблем і плянується офіційне відкриття діяспорного відділу в книгарні на початку серпня.

В-во „Смолоскип" звертається оцим шляхом до всіх українських видавництв і книгарень української діяспори, до окремих установ і приватних осіб, в яких збереглися в доброму стані видання різного жанру, передати їх для України, чим допоможеться поширити українську книжку, якої тепер, через брак паперу, майже не видається. Продаж книжок допоможе здобути фінанси в самій Україні, що буде допоміжним у нових видавничих плянах. В-во „Смолоскип" перебере цілі бібліотеки, у доброму стані, і будь-яку кількість книг, які представляють художню вартість, історичне об'єктивно написані наукові праці, монографії, збірники, твори для молоді і дітей, журнали, зокрема молодечі.

Перед тим, як пересилати

(Закінчення на стор. 3)

Україна хоче зміцнити президентську владу, — пише „Ізвєстія"

Москва. — Кореспондент московської газети „Ізвєстія" Сергей Цикора інформує в числі з 1-го липня, що, мовляв, Україна хоче зміцнити владу свого Президента під час прийняття проєкту нової конституції, але чимало клопоту мають керівники Верховної Ради з автономною республікою Крим при обговоренні проблеми нової конституції України.

Цикора пише, що голові Верховної Ради Іванові Плющеві приходилось ставити цю саму проблему два й три рази під голосування, бо більшість депутатів домагалися, щоб у новій конституції була фраза, „що кожний громадянин республіки Крим є рівночасно громадянином України".

Немало емоційних виступів, включно до демонстративного виходу зі залі деяких депутатів, викликала й друга принципова поправка згідно з якою кримчанам, замість права користування землею, пропонується право власности на землю, проти чого виступають колишні комуністи-партократи і росіяни, які не звикли працювати на землі.

Деякі київські коментатори з приводу цього заявляють, що не слід було І. Плющеві забагато придивлятися чого хочуть, а чого не хочуть екстремісти Криму, які тимчасово перехопили там владу і на чолі з Багровим шантажують Україну всякими „пропозиціями", „виходами", „референдумами" тощо.

На сесії ВР, особливо тоді, коли думалося, що кримчани „добились свого" у всіх відношеннях, була видвигнута несподівана проблема, яка зіпсувала, як пише Цикора, „весь фінал п'єси". Група парляментаріїв, в більшості партократів, соціялістів, комуністів зі „славної" 239-ки добилася того, щоб тимчасово заморозити цю частину конституції, у якій мова іде про Крим, аж до часу поки Верховна Рада автономної, чи як вони себе називають, „самостійної" Республіки Крим не упорядкує своє законодавство і конституцію, які відповідали б законам і конституції України. Це, як пишуть київські газети, чергова спроба відтягнути прийняття нової конституції України.

Проєкт конституції повинен представити Верховній Раді Президент України Леонід Кравчук. Конституція матиме 258 статтей-параграфів. Основний принцип конституції — незалежна держава для громадян України. Громадяни користуватимуться усіма правами за принципом: дозволяється все, що не заборонене законом.

Основні зміни будуть внесені у текст нової конституції з передмовою, що її приймуть народ і парлямент України. В проєкті парлямент, який називатиметься Національним Зібранням, поділятиметься на дві палати — Ради Депутатів і Ради Послів, які діятимуть постійно вирішуватимуть справи згідно з потребами і на пропозицію Президента.

Конституція пропонує також збільшити права президентської влади в республіці, — пише в кінці кореспондент С. Цикора.

У НЮ ЙОРКУ ВІДКРИЛАСЯ КОНВЕНЦІЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ

Ню Йорк. — У понеділок, 13-го липня, тут у Медисон Сквер Гарден почалася Конвенція Демократичної партії. Був час, коли подібні партійні конвенції обох головних партій ставили своєю метою вибір кандидата на президента. В нинішні часи ім'я кандидата відоме задовго до з'їзду, на якому дотримуються лише формальности — офіційного затвердження кандидата. Цього разу 4,319 делегатів, що прибули в Ню Йорк, затвердять кандидатом на президента губернатора стейту Аркенсо Билла Клінтона.

Б. Клінтон прибув у Ню Йорк в суботу увечорі. На летовищі його зустрічав посадник Дейвид Дінкінс, який закликав нюйоркців віддати свої голоси за губернатора Аркенсо, який, як запевнив посадник, має намір „повернутися лицем до проблем великих міст". Сам Клінтон сказав журналістам, що щасливий вернутися до міста, де він здобув одну із своїх перших і найтяжчих перемог.

Як пише кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" Р. В. Еппл, демократи на цій конвенції мають намір зробити все, щоб в очах своїх прихильників показати себе організованою політичною силою з єдиними цілями. Голова партії Роналд Бравн так і сказав: „Ми повинні продемонструвати виборцям, що ця конвенція не буде подібна на наші попередні конвенції".

На думку багатьох стратегів Демократичної партії, Клінтон має намір об'єднати партію, наголошуючи на власне минуле типічного американця з трудової родини середнього достатку, знайомого з її проблемами і який щиро хоче допомогти мільйонам своїх співгромадян. Ще перед тим, як Клінтон почав апелювати до конвенції, кандидат на віцепрезидента Алберт Ґор розповів у стейті Теннессі про тяжке дитинство Клінтона і про його тяжкий шлях до влади у рідному стейті.

За словами самого Клінтона, його мета — переконати простого американця, що його щастя — в його власних руках. Підтвердженням цього є життя самого Клінтона.

За останніми даними, на конвенції за Клінтона свої голоси віддадуть 2,500 з 4,300 кандидатів, так що його перемогу можна вважати гарантованою. Конвенція триватиме чотири дні і головні пункти її програми вже відомі. У середу, 15-го липня, конвенція проголосить Клінтона і Ґора офіційними кандидатами від демократів на пост президента і віцепрезидента, а в четвер вони звернуться до американців через телевізію і викладуть свою програму.

В АМЕРИЦІ

20 КОНҐРЕСМЕНІВ-ДЕМОКРАТІВ — членів Юридичної комісії Палати Репрезентантів, висунули вимогу, щоб секретар Департаменту справедливости Вілліям Барр призначив спеціального прокуратора для розслідування діяльности співробітників Адміністрації Буша щодо Іраку до окупації Кувайту. Джек Брукс, конґресмен-демократ з Тексасу, виступив на пресовій конференції і перерахував порушення, які, на його думку, мали місце. За його словами, Білий Дім активно перешкоджав Конґресові дістати доступ до інформації про політику щодо Іраку; чинники Адміністрації вмішувалися у розслідування, що стосувалося надання Іракові позик через відділ італійського банку в Атланті. „Докази порушень такі, що секретар Департаменту справедливости не має підстав заперечувати проти призначення спеціального прокуратора", — заявив Брукс, не навівши, однак, доказів щодо порушень.

У ЛИПНЕВОМУ ЧИСЛІ ЖУРНАУ „Аґекспортер" — орган Департаменту сільського господарства ЗСА — сказано, що від 1990 до 1991 року прибутки від експорту сільськогосподарських продуктів із ЗСА в країни Східної Европи зменшилися з 531 міл. до 234 міл. дол. Спеціялісти пояснюють це посиленням конкуренції з боку інших продуцентів, браком валюти в країнах Східної Европи і падінням реальних прибутків у зв'язку з ліквідацією державної контролі цін. У статті також сказано, що експортні показники ЗСА впали із-за застосування більш суворих митних порядків у Польщі і Чехо-Словаччині, із-за позбавлення Югославії кредитних гарантій і зменшення державного закупу для імпорту в Румунії. Крім іншого, на зменшення експорту із ЗСА вплинули великі достави продуктів у рамках гуманітарної допомоги в Албанію і Болгарію.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ республіканців „Комітет за перемогу у президентських виборах" підготувала до з'їзду Демократичної партії, що відкрився у понеділок, 13-го липня, в Ню Йорку, відеострічку, на якій показана історія взаємовідносин кандидата демократів на президента губернатора Аркенсо Билла Клінтона і колишньої моделки Дженніфер Флаверс. Кожний, хто має кабельне телебачення, може зателефонувати на вказаний телефон і йому пришлють відеострічку. Він почує записані на плівку телефонічні розмови Дженніфер з Клінтоном, а також побачить Флаверс на пресовій конференції, де вона розповідає про відносини з Клінтоном. Автори „твору" про Клінтона і Дженніфер попереджують, що дітям до 18 років ліпше не слухати „брудної мови" цієї відеострічки. Стрічка буде коштувати 4 дол. 99 центів.

КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗСА від Демократичної партії Билл Клінтон висунув головні принципи своєї зовнішньої політики, яку він має намір проводити, ставши головою Адміністрації. Під час півторагодинного інтерв'ю для газети „Ню Йорк Таймс", яке губернатор дав у своїй резиденції, Б. Клінтон показав себе більш рішучим у зовнішньополітичних справах, ніж президент Джордж Буш. В першу чергу губернатор Аркенсо порушив югославську проблему. Обвинувативши Білий Дім у бездіяльності, Клинтон сказав, що підтримує рішучі дії, в тому числі застосування сили, спрямовані на зняття блокади Сараєва, відновлення праці міжнародного летовища і доставу туди гуманітарних вантажів. При цьому Клинтон підкреслив, що на ці дії він готовий піти лише разом з Радою Безпеки ООН. Губернатор висловився за більш тісне співробітництво ЗСА з Японією.

У СВІТІ

ЛОНДОНСЬКА ГАЗЕТА „Дейлі Експрес" повідомила, що міністер закордонних справ Великобританії Даґлас Герд цими днями відвідає Боснію і Герцеговину і спробує покласти край кровопролиттю, переконавши лідерів ворогуючих сторін в доцільности мирних переговорів.

В ЧЕТВЕР, 9-ГО ЛИПНЯ, в Ливані вбито Галіля Абу-Нана, одного з активних членів терористичної організації Революційна рада Фатаґ. Фатаґ розповсюдив заяву, в якій відповідальність за вбивство Абу-Нана покладає на агентів ізраїльської розвідки Моссад.

АҐЕНТСТВО СІНЬГУА повідомило про великі повені у східних провінціях Китаю. У вислідi цього стихійного лиха тільки у провінції Фуцзянь загинуло 35 осіб, а загальна кількість жертв вже перевищує 300. До рятувальних робіт залучено армію. Синоптики передбачають нові зливи. Тим часом в південних провінціях лютує жорстока посуха.

ЦИМИ ДНЯМИ В ТОКІО відкрито виставку старожитностей України. — „Від скитів до Русі". До колекції, що налічує понад 300 експонатів, увійшли всесвітньо відомі золоті скарби, знайдені у наддніпрянських курганах України. Виглядає, що виставка матиме великий успіх — вже в перший день її відвідали декілька тисяч осіб.

УРЯД РОСІЇ ЗАТВЕРДИВ список місць, куди в'їзд буде заборонено для закордонних громадян. У списку значиться 15 територій, відвідати які можна буде тільки за спеціяльним дозволом міністерства безпеки Росії. Йдеться про півострів Камчатку, місто Комсомольськ-на-Амурі, острів Руский в Приморському краї, ряд районів у Московській, Петербурзькій, Архангельській, Мурманській, Калінінградській областях.

ФРАНЦУЗЬКА І ЕСПАНСЬКА поліція продовжують арешти членів баскської терористичної організації ЕТА. За 23 роки боротьби за незалежність трьох північних провінцій на її рахунку — 711 жертв. ЕТА так і не відмовилася від терористичних методів у політичній боротьбі. Тепер, напередодні Олімпійських Ігор у Барсельоні, власті роблять усе, щоб унеможливити нові терористичні акти ЕТА.

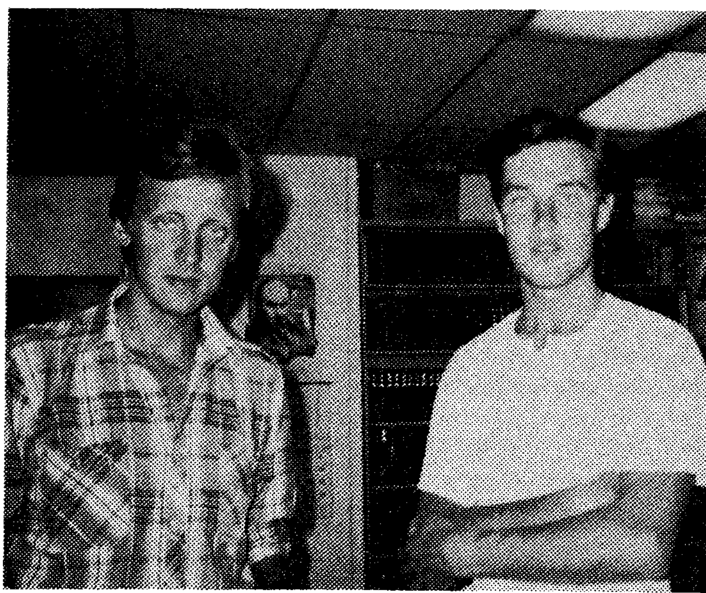
ОДЕСЬКА ГАЗЕТА „Чорноморська Комуна" опублікувала звернення учасників науково-практичної конференції, організованої об'єднанням українських національно-демократичних течій, партій, Народного Руху Одещини. Автори звернення закликали усіх громадян України до активного будівництва вільної і заможної держави: „Об'єднуймося у громадські комітети контролю за роздержавленням і приватизацією, соціяльно справедливим розподілом землі, житла, всього майна, створеного розумом і руками нашого народу! Візьмімо всю діяльність представника Президента і державної адміністрації під контролю демократичної громадськости!"

Українські вітрильники увіковічнені на відео

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Р. Р.) — Зайшли до редакції два чоловіки, виглядають зовсім молодими, худенькі й засмаглі, а обличчя такі знайомі. Де ж я їх бачила? Та ось один з них заговорив і відразу впізнала голос, який так часто чула в Україні й бачила на екрані телевізора це обличчя. Отже до нас завітали Анатолій Бондаренко і Юрій Захарченко з інформаційної програми „Українські телевізійні новини" (УТН).

— Що з вами? — питаю. — Чому такі засмаглі й худі, що і впізнати не можна?

— Та ж ми прибули до Ню Йорку на яхті „Ікар", яка протягом трьох місяців плила сюди з Миколаєва під українським національним прапором, щоб разом з іншими учасниками трансатлантичної регати „Колюмбус-92" відзначити 500-річчя відкриття Америки Христофором Колюмбом.

Анатолій Бондаренко і Юрій Захарченко.

Юрій Захарченко — студент четвертого курсу Київського Університету. Працює на телебаченні режисером УТН і навчається заочно на факультеті журналістики.

— А я завжди мріяв працювати на телевізії, — розповідає Анатолій Бондаренко. — Після армії вступив до Київського університету, закінчив його у 1982 році і відтоді працюю у редакції інформації на різних посадах. Тоді це була телевізійна програма „Актуальна камера", яка, за старою звичкою, все ще проявляла обережність, замовчувала важливі події. Новини готувалися без морального зацікавлення і творчого вибору, тому і диктори читали їх монотонно і нудно.

Ми звернулися до керівництва з пропозицією зробити ці новини коментованими, хоч раз на тиждень. Нам дозволили, дали 20 хвилин часу під час перерви в молодіжній програмі „Гарт". Ми робили 15 коротеньких, динамічних відеосюжетів по 30 секунд, і ще 30 усних повідомлень: там аварія, там цукор пропав, там зерно в озері втопили, там пам'ятник підірвали. Наші програми часто знімали, забороняли, замість нас випускали інших журналістів. Тоді люди зачали бомбардувати редакцію листами і телефонними дзвінками, запитували про нас, вимагали нашого повернення. На деякий час нас повертали, а тоді знову знімали.

— Однак, ви працюєте, і досить успішно. Як вдалося вам вистояти?

— В цьому нам допоміг путч. Люди хотіли мати якомога більше інформації, „Актуальна камера" їх уже не задовольняла. Треба бу-

(Закінчення на стор. 3)

СПІЗНЕНО ВИДАННЯ

З уваги на технічні труднощі в друкарні „Свободи", видання суботнього числа щоденника і „Українського Тижневика" були спізнені. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Економічні турботи Росії і її комуністичний парлямент

Сталін не розумівся на економіці, але, задивлений у могутність Росії, упромисловлював її без уваги на запотребування відборців. Таким чином постала теж найбільша у світі сталеварня у Магнітогорську на Уралі, де працювали 64,000 робітників. Більшість продукції йшла для могутніх військових сил, бо це була ще епоха настанови на угроблення демократичного світу. Але демократичний світ не пропав, а навпаки пропали — комунізм та імперія. Скорчилася — хоч усе ще могутня армія, скорчилася продукція і десятки тисяч робітників опинилися у ситуації, якої ніхто з них не передбачав: не стало державно-партійної системи, яка субвенціонувала всі контрольовані нею варстати праці й виробництва. Майже всі робітники цієї велетенської сталеварні — це мешканці Магнітогорська, який нараховує 450,000 душ. Криза цієї легкодушно створеної сталеварні ще й у тому, що — як це було в усіх фабриках і майстернях Совєтського Союзу — працювали там старими і перестарілими машинами і вже 10 років тому західні фахівці обрахували, що треба яких 10 більйонів дол. на модернізацію фабрики, а їх не було і нема.

Трагодії цього далекого міста на Уралі „Ню Йорк Таймс" з 2-го липня ц. р. присвячує довгу статтю, квінтесенцією якої є божевільне економічне плянування за комуністичного режиму і теперішні сумні наслідки для ґенерації, яка не знала Сталіна. В Америці теж банкрутують різні фабрики і підприємства чи замикають їх з різних міркувань. Але тут — поперше виплачують безробіття, а подруге — перевишколюють безробітних для іншої праці. В СССР не було і немає ні одного ні другого.

Для уточнення образу сучасної ситуації у Росії — у тому самому числі „Ню Йорк Таймсу" маємо інформаційну статтю про трагікомічні відносини на державній верхівці у Москві, з якими труднощами мусить боротися президент Росії Боріс Єльцин і його уряд, маючи проти себе — власний парлямент. Діючим прем'єром Росії є Ігор Гайдар, економіст, довірений дорадник Єльцина у справах реформи економічної системи з контрольованої на вільний ринок. Виступив Гайдар у парляменті з порадою, щоб скласти державний бюджет без дефіциту, що його треба би покрити новими податками, — а це потягнуло би за собою інфляцію і дальшу знижку вароcти рубля. Радив він покищо не знижувати податків. Негайно його промова стрінулася з гострою критикою парляменту. Голова парляменту заявив зразу, що парлямент знизить існуючі податки, бо рахується з потребами народу, а не плянами реформаторів. Один депутат закинув Ґайдарові, що він просто „руйнує край та принижує народ", а голова Бюджетної комісії заявив цинічно й ароґантно, що „це є тимчасовий бюджет для тимчасового уряду". „Ню Йорк Таймс" пояснив, що теперішній російський парлямент існує від 1990 року, коли ще володів Міхаїл Ґорбачов. Цей парлямент схвалив бюджет із дефіцитом 123 більйонів рублів і тепер саботує Єльцина та Гайдара, розраховуючи обіцяну Єльцинові допомогу від Заходу у висоті 24 більйони дол. Але передумовою цієї допомоги, яку мав би зорганізувати Міжнародний монетарний фонд, був саме збалянсований державний бюджет Росії і зупинення рубля перед його дальшою знижкою.

В Україні теж економічна криза. Там і деякий валютний хаос, бо курсують купони, рублі і доляри з відсутністю заповідженої власної валюти. Загайка у заведенні цієї валюти вийшла від опозиції Державного банку у Москві, з яким треба устійнити реляцію гривні й рубля та устійнити з Міжнародним монетарним фондом реляцію гривні до доляра. Верховна Рада України діє теж з-перед минулорічного референдуму, що його та Верховна Рада визначила. Але співпраця Леоніда Кравчука з Верховною Радою куди краща й пристойніша, як Боріса Єльцина з московським парляментом. У Росії окремі області та навіть міста заборговуються на власну руку, без уваги на уряд, і Єльцин був присилуваний заборонити таку поведінку декретом. Коли зважити, що Росія була і є у куди кращій фінансовій ситуації, як Україна, бо мала свій банк й валюту, успадкувала від СССР великі маєтки включно з усіма амбасадорськими будинками у широкому світі й у себе — то політична й економічна атмосфера в Україні — краща.

Анатоль Камінський

РОСІЯ — ЯК ЦЕНТРАЛЬНА КОНСТАНТА УКРАЇНСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

I

Дозвольте зупинитись на кількох засадничих геополітичних, соціо-економічних, демографічних, історичних і актуальних факторах, які визначали і визначають становище Росії як центральної константи нашої зовнішньої політики не лише в минулому і сьогодні, але й на майбутнє.

Почнемо з геополітики: справа не тільки в тому, що Україна і Росія є сусідами, і ані ми, ні вони не заберуться в іншу частину світу, чи на іншу плянету, тобто ми є приречені на співіснування, чи побічіснування. Важливим є тут передусім величезна довжина нашого кордону з Росією і прикордонний рельєф, який робив його завжди відкритим, чи, як сьогодні модно називати, прозорим, всилу відкритого простору по обох сторонах цієї „сусідської межі". Причому, завдяки величезній території Росії, (а не забуваймо, що при сповненні деяких інших умов, величина території є одним з основних вимірів сили у міжнародних відносинах), Росія має перевагу над Україною не лише тією самою територіяльною квадратурою, а й стратегічною глибиною. Коротко: так як наше загальне положення, як одного з мостів між Сходом і Заходом вже сьогодні і на майбутнє є геополітичним активом, так характер кордону і сусідство з Росєю з своєю історично-політичною специфікою, є пасивом. Це означає, що метою української зовнішньої політики буде завжди принаймні зневтралізувати цей пасив, тобто змагати до втримання мирних, нормальних добросусідських взаємин з Росією на базі взаємореспекту і партнерства, при запевненні відповідного силового потенціялу України і її міжнародної позиції.

Територіяльна і геополітична перевага Росії над Україною доповнюється, як відомо, ще іншими елементами сили — в першу чергу економічним потенціялом, який є значно потужнішим від українського. Притому, великою мірою розвиток економічного потенціялу Росії відбувався якраз за ціну ущімлення і обмеження та експлуатації економічного потенціялу України, — об'єкту колоніяльного визиску і постачальника засобів та ресурсів для індустріялізації Росії в умовах просто катастрофічної екологічної політики. Не забуваймо, що встановлення єдиного народногосподарського комплексу колишнього Совєтського Союзу з його суперцентралізацією і штучним вертикальним пов'язанням і узалежненням всього від центру, не перешкодили самому центрові у тому, щоб якраз на території Росії розбудувати великомаштабні промислово-індустріяльні та видобувні комплекси. Коротко: Росія має міцну індустріяльну і видобувну базу, (— згадаймо хоча б нафту і ліс, газ — яка дає її перевагу над економічним потенціялом України. До цього додаймо величину населення Росії у зіставленні із населенням України, військовий потенціял Росії, включно з її ядерною зброєю, дипломатичний статус як переємниці колишнього СССР і т. п.

Щоб оминути непорозумінь, зазначу відразу, що ця перевага Росії в окремих силових вимірах щодо України, не означає автоматично неґативної політики Москви супроти Києва, всилу самих цих вимірів. Адже, наприклад, Канада якраз користає з цього факту, що її сусідом є ЗСА, яких, до речі перевага над Канадою є більшою пропорційно, ніж Росії над Україною. Це саме можна сказати про Австрію і Німеччину. А взагалі силова перевага не повинна і не мусить доводити до автоматично-аґресивного курсу сусіда, який нею втішається. Іншими словами, сама силова статистика залишається статистикою, яка переходить у політичну кінетику щойно через одержання того чи того зовнішньо-політичного коефіцієнта — з плюсовим чи мінусовим знаком, який і визначає зовнішню політику у відношенні до даної держави.

Тобто вирішальними є тут не самі силові виміри, а державна ідеологія, національна філософія буття, зовнішньо-політична і військова доктрина керівних еліт, які визначили і визначають відношення однієї держави до іншої. Ганс Дж. Морґентау твердить, що державна ідеологія закорінена в національному характері даного народу, до речі національний характер він оцінює як один із найважливіших силових вимірів національного потенціялу у міжнародних відносинах. У всякому разі, якщо йдеться про політичне концептування російських владних еліт, то в основному воно відзначалось великодержавним шовінізмом, імперським месіянізмом, повним підпорядкуванням індивідуума державі, спрощеною містифікацією держави, підкоренням сильній владі і безоглядністю та брутальністю, полученими з східною рафінованістю, щоб не сказати хижістю у політичній практиці.

Дальше буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Павло Лопата

А. Пікуш — маляр традиційних і сучасних форм

При кінці травня ц. р. закінчився весняний сезон із циклу виставок образотворчого мистецтва у приміщеннях Канадсько-Української Мистецької Фундації. Виставлялися твори Петра Шостака, Богдана Вандяка, Андрія Синитара і його дружини Людмили та Івана Крислача. Останньою виставкою в КУМБ була мистця Андрія Пікуша, яка тривала тиждень часу (від 17-го до 24-го травня включно). Відкрила виставку журналістка з Одеси Світлана Вишталенко, яка представила мистця біографічні дані А. Пікуша та вишуканими словами схарактеризувала його творчу працю.

Народився він у 1950 році в селі Петриківка, Дніпропетровської области. Саме звідтіля походить петриківський розпис, який розвивався на протязі довгого часу, з початку XVIII століття з народними традиціями. Це декоративний розпис народних майстрів, що славиться не лише в Україні, але й далеко поза її межами. Коли Андрій Пікуш в 1969 році закінчує студії у Днпропетровському державному художньому училищі, відділ малярства, він вповні присвячує свій час, щоб творчою працею відродити майже забутий петриківський розпис і поставити його на належне місце.

У 1986 році відбулась перша особиста виставка цього мистця у Дніпропетровську, (там було біля двісті робіт), яка дала можливість побачити і оцінити творчу наснагу та його спрагу на шляху власних пошуків. На початку 1987 року Пікуш виставляв свої роботи в залі Спілки художників України у Києві в груповій виставці художників Дніпропетровщини.

Біля сорок творів у ґалерії КУМБ репрезентували Андрія як майстра, який вміє поєднувати традиції старих петриківських майстрів з сучасною декоративною манерою. Його рослин

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Жила

СПОДІВАННЯ ПОВНІСТЮ ВИПРАВДАНІ

Ганна Черінь, Їдьмо зі мною знов! Збірка тревелоґів. Об'єднання українських письменників „Слово", 1990, стор. 353

I

Діяпазон творчих інтересів Ганни Черінь досить широкий: вона — поетеса, прозаїк, літературний критик. Притому вона дуже плідна письменниця української діяспори. Почавши свій творчий шлях у поезії, Г. Черінь перенесла її пахощі в прозу, зокрема в жанр мистецької подорожньої літератури, що містить і географічні відомості і опис вражень авторки, ато і мотиви звеличення людини, утвердження її права на власну думку.

Збірка „Їдьмо зі мною знов!" — це продовження тематики, яку 25 років раніше, письменниця розгорнула в книзі „Їдьмо зі мною!" (1965). Різниця між ними хіба в тому, що перша книга за своїм характером континентальна, а друга ґльобальна. Але обидві вони, — як пише Г. Черінь, — призначені „Моїм читачам".

У першій книзі письменниця „подорожує" разом зі своїми читачами від руїн Берліну почерез різні стейти Америки та провінції Канади, закінчуючи свою подорож у Вашінґтоні під час відкриття пам'ятника Шевченкові. У другій збірці вона „мандрує" від Гавайських островів через чотири столиці Европи (Париж, Рим, Атени, Лондон), Бразилію, Мехіко, Японію, Гонґ-Конґ, Китай (країну Червоного Дракона) Ямайку, Скандинавські країни, Перу, Ню Орлінс в Америці, Австралію, Фіджі, закінчуючи свої мандри „в пошуках раю на Землі" — у Новій Зеляндії.

Справді великий обсяг країн. Герої її — це живі люди — характери не винядкові, та й обставини в яких вони діють, теж звичайні й тому відмовити їм у правдивості, чи типовості, не можна. Тим часом письменниця, спрямовуючи читача від однієї країни до другої, чимало місця відводить також і загальним українським проблемам, а коли пише про свої особисті пригоди чи клопоти, то зовсім не перевантажує свого репортажу, а навпаки оживляє його та складає в ньому своєрідну атмосферу.

І так, на Гавайських островах Г. Черінь і її чоловік (у подорожі він її супутник, охоронець та ще й газардний фотограф, Степан Паньків) одного дня вдягли українське національне вбрання — вишиту блюзку й сорочку „і зробили сенсацію: серед барвистих гавайських вбрань наша одежа вражала своєю незвичайністю". Протягом цього дня вони давали своїм співмандрівникам та ґідам відомості про Україну та робили „пропаґанду" (стор. 21). Справді корисне зусилля, напевно успішніше за будь-які інші засоби ширення інформації про український народ. Вишиті строї вдягли наші мандрівники також, відвідуючи Версаль у Франції. З цього приводу авторка гордо пише: „нас уже вся група знала, як українців, і через те якраз нас усі пам'ятали та на нас орієнтувалися, щоб десь у натовпі не загубитися" (стор. 48).

Авторка часто буває у доброму гуморі. Вона вміє і пожартувати. І так, приїхавши до Егейського острова Поросу, оздобленого руїнами храму Посейдона, від якого ми, українці, успадкували тризуб, письменниця мимоволі звернула увагу на похідні слова. Вона пише: „Якби я була Р. то, вивела б корінь божого наймення від 'по се дно', а звідси 'посадник'. Або чим погано: 'Посейдон' — 'по сей день'. Але як почнеш таке виводити, — продовжує Г. Черінь, — то сам себе не знати куди заведеш!" (стор. 73).

Розумно пожартувала собі письменниця і з англійців. Вона пише: „Англія більше, ніж ЗСА, вважає на нестачу палива, але — заявив наш ґід — Бог є англієць, як це усім відомо, й він завжди знайде вихід із кожного скрутного становища. Отож, дякуючи англійському Богові, в Північнім морі знайдено поклади оливи. Ми українці, повинні теж усвідомити, що наш Бог — українець, і тоді він нам також стане помагати! За вищезгаданою теорією, між іншим, Англія колись була з'єднана з Европейським материком, і Темза була притокою Рейну, але тоді Бог вирішив переробити географію, відрубав Англію, зробив Англійський канал, і Англія стала островом.

Закінчення буде.

Євген Крименко-Іванків

Гімназія в Стрию

(Написано з нагоди відкриття Стрийської Гімназії і з'їзду колишніх учителів і гімназистів у липні 1992 року в Стрию)

Гімназія в Стрию... минулого фраґмент,
Загублених скарбів віднайдена перлина;
Історія декад? Чи лиш один момент,
Якась одна, безмірно дорога хвилина,
Врятована з хаосу буднів, метушні...
Захована повік в душевній глибині.

Гімназія в Стрию... книжки, наука, друзі;
Учителів обличчя — приязні й суворі,
Стоїчні, сірі мури, а весна надворі
Нас кличе на дозвілля у шовковім лузі.
Були безсонні ночі, іспити й матура...
Та швидко це минуло, мов осіння буря,
І у серцях мрійливих, юних гімназистів
Цвіло кохання перше, ідеально-чисте...
Тоді ішли на „Корзо", щоб зустріти милу,
А тихі вечори їх зоряно водили.

Гімназія в Стрию... учителька життя:
Мов зірка провідна в світи чужі, незнані,
Де лютих хуртовин вітрами судна гнані
Шукали пристані в заморських десь містах.
А як залопотів вгорі наш рідний стяг,
Для правди і знання свої відкрила брами;
Запрошує теж нас на зустріч довгожданну,
Де давні привітаються приятелі
В обіймах радости, при звуках щирих слів.
Зупиняться тут час і щезне даль просторів,
Забудуться недуги різні, старість, горе,
Як відгомоном юним серце заговорить
І гучно залунає гімназистів спів.

Прийміть привіт оцих віршованих рядків
І спогадів словесну китицю мою,
Щоб духом бути з вами у далекому,
Та рідному і серцю близькому Стрию.

Осип Зінкевич

ВДРУГЕ В ЗАБОРОНЕНІЙ ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ ЗОНІ

I

Мою статтю „Дорогою на Чорнобиль" опублікувала київська „Літературна Україна" (21-го травня 1992 р.) і „Свобода" (27-го, 28-го і 29-го травня). „Через газету п. Осип Зінкевич звертається до представників Президента України — по Київській області Івана Капштика та по Києву Івана Салія; незважаючи на ймовірну зайнятість, може все таки знайшли б можливість потурбуватися про молодих людей та їхніх дітей, аби негайно відселити їх зі смертоносної Чорнобильської зони, забезпечити житлом і роботою".

Я сподівався і надіявся, що моя стаття зворушить совість представників Президента і зокрема людей з демократичного бльоку, які мають таке чи інше відношення до Чорнобильської трагедії. На жаль, цього не сталося. Дехто надіявся, що я сам, без їхньої допомоги, зможу все це полагодити. Так мені і говорили. Але, як я, зовсім нова людина в Києві, сам міг це полагодити?

В час поборювання прерізних труднощів, я рішив хоч перед моїм від'їздом в Европу, відвідати родину Ступаків у селі Іллінцях в Чорнобильській зоні та хоч попрощатися з ними. Ті, з відповідних органів, які обіцяли зорганізувати мені транспорт в Чорнобильську зону, раптом замовкли. Я листом запрошував Віктора, щоб він відвідав мене в Києві. Але від нього жодної відповіді не було.

Чорнобильська Комісія Верховної Ради України, що її очолює Володимир Яворівський, порадила звернутися за перепусткою в Чорнобильську зону до Міністерства України у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Щоб отримати перепустку, треба написати прохання на блянку якоїсь організації, доказуючи, що ви не їдете як приватна особа. Я написав на блянку „Смолоскипа". В міністерстві це прохання декого затурбувало і здивувало: як це так, представник видавництва, хоче їхати в Чорнобильську зону? Пощо йому втручатися у не свої справи... Після довгої і настирливої розмови заступник міністра, В. І. Холоша, поконсультувавшись з іншим працівником міністерства, погодився на мою поїздку в Чорнобиль і в село Іллінці, де живе Віктор Ступак зі своєю дружиною Дусею і тримісячним сином Артемом. Крім дозволу міністерства мені ще треба було безпосередньо зв'язатися з Чорнобилем і запевнитись транспортом у самій зоні, бо машин з-поза зони в зону не впускають. Ми домоглися з В. Холошею, що зустрінемося у самому Чорнобилі після моєї поворотної дороги з Іллінців і там відбудемо ділову розмову. У Києві мені залишався всього один тиждень. Люди з молодшої ґенерації, які мають машини, відмовляються їхати в Чорнобиль. На моє щастя, погодився поїхати зі мною мій добрий знайомий Валентин:

— Чи ви можете собі уявити, — говорив він мені, — який скандал я мав би в хаті, коли б моя дружина довідалася, що я їздив в зону... у мене ж діти...

Але він таки поїхав.

У Чорнобиль ми виїхали з Валентином в соняшний день, в середу 3-го червня. Приїхавши в село Дитятки, яке стало кордоном між Чорнобильською і „незараженою" радіяцією зоною, в білий, соняшний день, ми побачили потрясаючу картину: сюди приїхав автбус японців. Всі вони в спеціяльних одягах і кожний з маскою, яка закриває уста і ніс.

При в'їзді в зону великий напис російською мовою: „Служба РБ пригадує: праця в 30 км зоні дозволяється лише в спеціяльному одязі, головному накритті, респіраторах, спеціяльному взуттю з індивідуальними дозиметрами. Забороняється: збір і використання його в їжі з присадибних участків і лісів. Це мусить знати кожний: зокрема точно дотримуватися міри радіяційної безпеки і особистої гігієни. Перебування персоналу з 30-км зоні без середників індивідуального захисту й індивідуального дозиметричного контролю — забороняється. В зоні забороняється користуватися косметичними середниками, пити воду з колодязів, рік і водоймищ".

Прочитавши це попередження, ви прямо не думаєте, що вже за кільнадцять хвилин всі ми (включно з дітьми) забудемо про це попередження і будемо пити заборонену воду з колодязів, їсти борщ з вирощуваними в зоні шавелем чи буряками... Ніхто з нас і робітників у зоні не матиме ані спеціяльного одягу, ані взуття, ані респіраторів.

Кругом ви нічого не бачите — жодної радіяції, нічого підозрілого, крутяться тут собаки, бачите колючі дроти на кордоні, велику групу військових... і тут з'являються люди в масках. Така сцена викликає якесь дивне підсвідоме почуття тривоги, неспокою. Тривоги і непевности не за себе, а за тих дітей, маленьких дітей, які живуть у забороненій, смертоносній Чорнобильській зоні, і за тих, які там народжуються.

На кордоні нас чекала моя знайома з попередньої поїздки, симпатична Таня, яка живе в Славутичі і яка працює в зоні, і шофер з люксусовою „Чайкою". Ми пересіли в „Чайку" і вже вкоротці були в самому Чорнобилі. Назустріч нам вийшов начальник інформаційного відділу і попросив до конференційної залі на розмову.

Перед будинком, на щоглах, повівали два прапори — український синьо-жовтий і... американський.

— Американський ми підняли на вашу честь, з нагоди вашого приїзду, — відповів, побачивши здивування начальник.

— Я ж українець...

— Ні, ви американець, — чемно поправив він мене...

Продовження буде.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ України, згідно з постановою Верховної Ради республіки і рішенням Ради Безпеки ООН про участь українських військовослужбовців у миротворчих силах ООН в Югославії, створює спеціяльний батальйон, до складу якого увійдуть 65 офіцерів і капралів та 345 вояків і сержантів.

НАПЕРЕДОДНІ ЛИСТОПАДОВИХ виборів також нюйоркський сенатор республіканець Алфонс Д'Амато стрінувся з деякими труднощами. Проти нього, як виявляється, кандидують не тільки демократи, але також республіканець, 47-річний Лоренс Рокефеллер, адвокат по фаху, практикуючи в ділянці охорони довкілля. Лоренс, чи Ларрі, як його часто називають, є членом відомого в Ню Йорку роду Рокефеллерів мільйонерів і політиків. Він племінник колишнього губернатора стейту Ню Йорк Нелсона Рокефеллера і син Лоренса старшого, відомого філянтропіста і активіста на відтинку охорони довкілля. Конкурент Д'Амато ніколи перед тим не цікавився політикою, але в останньому часі, з власної ініціятиви чи за намовою інших, він почав натякати на місце в Сенаті. Віцепрезидент Ден Квейл, виступаючи на обіді в Ню Йорку заявив, що Л. Рокефеллер підтримує тісні зв'язки з провідними демократами, але по традиції він є зареєстрований „республіканцем".

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 1-го травня 1992 року, відійшов від нас у вічність наш найдорожчий і незабутній МУЖ і БАТЬКО

бл. п. інж.

МИКОЛА СТЕПАНЮК

Щиру подяку складаємо усім, що прийшли попращати нашого дорого Колю на останню дорогу.

Сердечно дякуємо родині, приятелям, землякам нашого незабутнього Колі, і знайомим, за теплі слова співчуття, особисто, листовно та телефонічно.

Наша щира подяка усім за участь на Панахидах та Похоронних відправах.

Невимовно вдячні товаришам нашого дорогого Колі, арх. Л. Пахолюкові, інж. І. Заяцеві, інж. С. Заброцькому та інж. Д. Демедюкові за зворушливі слова пращання і теплі згадки про покійного бл. п. Миколу під час Панахиди і Похоронних відправ.

Дякуємо о. Протопресвітерові Артемію Селепині, о. Протоієреєві Константинові Калиновському та о. Іванові Лишику за відправи Панахиди, Похоронні відправи і Панахиди у 40-ий день смерти Покійного.

Щира подяка хористам УПАЦ св. Тройці під проводом Оксани Лобачевської за спів під час Панахиди.

Дякуємо похоронному заведенню Петра Яреми за бездоганне переведення похорону.

Моя особливо сердечна подяка: В. Якимчук, В. Пахалюк, Н. Січинській та А. Венгринович за їхню розраду і допомогу у цих болючих хвилинах мого життя.

Щиро дякуємо за пожертви на Служби Божі за душу Покійного і за квіти.

У світлу пам'ять інж. Миколи Степанюка родина, товариші студій в Технічному Університеті у Мюнхені і приятелі під час тризни зложили пожертви:

на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля;
100 дол. Ю. і М. Степанюк, 50 дол. І. і С. Заброцький, К. і В. Вальчук, А. і Л. Пащук, д-р М. і д-р Ю. Дицьо, А. і М. Венгринович, С. Блют, Я. Гуменюк і М. Зайферт, 25 дол. Д. Демедюк і д-р О. і Л. Оришкевич, 20 дол. Ю. і М. Зеленський, Д. Зайферт, Б. Котис, Л. Гуменюк і Н. Січинська, А. Христенко, 10 дол. Е. і Ф. Камінскі.

На Фонд Відновлення Києво-Могилянської Академії:
100 дол. С. Степанюк, 50 дол. В. і Л. Пахолюк, В. Якимчук, А. і І. Черній і В. Мисак, 25 дол. о. і пані Матка А. Селепина і В. і Ю. Кузьмич.

Всім жертводавцям складаємо найщирішу подяку.
Хай Господь благословить вас своїми щедрими ласками.

У безмежному смутку:
дружина — СТЕФА
син — ЮРІЙ з дружиною МАРІСОЛ

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ У ЛЬВОВІ

Повідомляємо все українське громадянство, що **відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Львові відбудеться в першу річницю відновлення самостійної Української Держави, дня 24-го серпня 1992 року.**

Львівська Міська Рада народніх депутатів щиро запрошує все українське громадянство в діяспорі до численної участи в цьому історичному Акті, а в особливий спосіб представників українських Церков та членство українських національних організацій і установ на чолі із Світовим Конґресом Вільних Українців.

Торонто — Ню Йорк,
10-го червня 1992 року.

Український Громадський Комітет Будови Пам'ятника Тарасові Шевченкові у Львові.

Користаючи з цієї нагоди іще раз звертаємося до українського громадянства, а також і до українських організацій, установ і парохій своїми щедрими пожертвами допомогти нам покрити всі кошти будови пам'ятника, якого СВЯТОЧНЕ ВІДКРИТТЯ вже дуже близьке.

Всі пожертви просимо присилати нам на наступну адресу:

Ukrainian Committee
for Taras Shevchenko Monument in Lviv
2150 Bloor St. W. Suite 96-A, Toronto, Ont. Canada M6S 1M8

На вашому чеку просимо зазначити:
T. Shevchenko Monument in Lviv

Всі жертводавці одержать посвідки для податкових цілей, а крім цього їхні імена і прізвища будуть поміщені на ПРОПАМ'ЯТНИХ ТАБЛИЦЯХ, прикріплених до постументу пам'ятника в такому порядку: *Почесні фундатори* — 2.000 дол. і більше, *Меценати* — 1.000 дол. і більше, *Патрони* — 500 дол. і більше, *Добродії* — 250 дол. і більше і *Спонзори* — 100 дол. Жертводавці 1.000 дол. і більше одержать безплатно мініятюру статуї поета, а 10.000 дол. і більше додатково квиток на літак до Львова, побут в готелі та будуть включені до *Почесної Президії* відкриття пам'ятника.

ДОПОМОЖІМО УКРАЇНІ БУДУВАТИ АМБАСАДИ
ЖЕРТВУЙМО ЩЕДРО!

Фундація Піддержки Дипломатичних Представництв України

просить

висилати чеки на Фонд Українських Амбасад до існуючих вже льокальних громадських Комітетів, або до бюра головного скарбника на нижче подану адресу:

Foundation in Support of Diplomatic Missions of Ukraine, Inc.
209 B Grand Ave.
Rutherford, N. J. 07070

Tel.: (201) 939-6305, Fax: (201) 301-0068

Чеки виписувати: „Ukrainian Embassy Fund".

Українські...

(Закінчення зі стор. 1)

ло негайно щось міняти на телевізії. Головний редактор тоді покликав нас і сказав: „Ви цього хотіли, вимагали, то й починайте. Виходите в ефір рівно через сім днів". Ми не мали ні творчої групи для більшого об'єму праці, ні мережі кореспондентів, ні часу на підготовку. Довелося напружено попрацювати. Свою програму ми назвали „Українські телевізійні новини" (УТН). „Актуальна камера" втратила популярність і зліквідувалася. Незабаром знайшлися в областях кореспонденти; крім того, люди, які мають приватні відеокамери, почали присилати свої відеокартини про події, яким хотіли надати гласності. Так з'явилися позаштатні кореспонденти, яким подобалися наші передачі й вони хотіли нам допомогти. Восени минулого року, коли в Донбасі ініціятори так званої Донецької асамблеї почали домагатися відокремлення Донбасу від України, а ми розповіли про це у своїй програмі, то народні депутати України від Донбасу навіть на Верховній Раді вимагали, щоб нас вигнали з телевізії. Але найбільше проти нас лютували тоді, коли ми розповіли про інцидент з полковником Григор'євим і показали з екрана його посвідчення.

Ще багато цікавого розповіли Ю. Захарченко і А. Бондаренко, але за браком місця змушена скоротити їхню розповідь і повернутися до океанської мандрівки. Гості повідомили, що у Ґранд реґаті взяли участь також спортивна яхта „Маестро" і навчальний вітрильний корабель „Товарищ". Спонсором двох останніх є трудові колективи Одеського порту і Одеського морського пароплавства. А яхту „Ікар" відрядило українське товариство „Вітчизна", керівником якого є Віктор Борківський. Під українським прапором взяла участь у регаті також приватна італійська яхта, яка стартувала з Генуї. На її покладі є чотири київські яхтсмени-аматори.

— Яким чином ви потрапили до експедиції яхти „Ікар"?

— Керівник товариства „Вітчизна" В. Борківський ще в лютому цього року звернувся до нас, розповів, що плянується Ґранд реґата і що Україна могла б взяти в ній участь як незалежна морська держава. Розповів, що в Миколаєві є вітрильник „Ікар", спроєктований Миколаївським кораблебудівним інститутом і споруджений у Миколаєві 1987 року. Ця яхта вже навіть випробувана, бо на ній у роках 1987—88 капітан Борис Немиров здійснив навколосвітню подорож. Це була перша крейсерська яхта в колишньому СССР, яка пройшла навколо світу. Міжнародний комітет для проведення Ґранд реґати „Колюмбус-92" створився два роки тому, коли Україна ще не була незалежною. Тому всі запрошення надходили до Москви. Однак капітан Немиров отримав особисте запрошення і виявив готовність взяти участь в реґаті від України. Потрібні були спонсори, а, отже, рекляма. Ми зробили їм добру рекляму на телевізії, в результаті чого вони знайшли спонсорів, і то досить солідних. Це і Українська цукрова біржа, і Спортивний клюб „Динамо" і київське взуттєве підприємство (КІСПО), і інші підприємства та приватні особи, в тому числі й закордонні.

В. Борківський запропонував нам зняти фільм про Ґранд реґату. Ми з задоволенням погодилися, бо давно мріяли зняти матеріяли про життя і діяльність українців діяспори, а телевізійна компанія не мала коштів послати нас за кордон. Отже це була для нас добра нагода, адже організатори обіцяли, що ми поїдемо, як і моряки, за рахунок пожертв, зібраних спеціяльно для „Ікара".

— В таких випадках організатори мають приїхати в кожен порт за кілька днів до прибуття експедиції, щоб поінформувати пресу й організувати зустріч. Як сталося, що ваших організаторів тут не було і ніхто не знав про день прибуття яхти?

— Голова товариства „Вітчизна" Віктор Борківський так і обіцяв зробити. Казав також, що в Ля Спеції підремонтують і обладнають яхту, й також згідно договору дадуть валюту. Але не все заплановане здійснилося. Видно, організаційно щось не вдалося.

В той час, коли вся Ґранд реґата 7-го липня вирушає до Бостону, наша яхта „Ікар" змушена залишитися в Ню Йорку й чекати на прибуття В. Борківського. Вітрильники „Маестро" і „Товарищ" були забезпечені всім необхідним в дорозі сюди і, звичайно ж, назад, а „Ікар" не забезпечений ні всім. Невідомо навіть чи не виженуть нас нюйоркські власті з того місця на15-му пірсі в Південному порті Манґеттену. Нам відомо, що грошей на цю мандрівку для „Ікара" зібрано досить. Одна лише закордонна фірма „Іммо Бені Люкс" обіцяла 60,000 дол. Багато зібрано грошей і в Україні.

Звичайно, якісь суми пішли на підготовку вітрильника, але моряки не отримали нічого. Про нас і казати нічого. Через відсутність грошей ми не могли передавати в Україну свої відео-репортажі про Ґранд реґату, відправили тільки раз, бо валюта десь застрягла разом з організаторами. Добре, що моряки ще в Миколаєві запаслися салом, крупою та сухарями.

На цих харчах ми жили до Генуї. Там представник „Іммо Бені Люкс" приніс нам чек на 5,000 дол. З них 4,000 капітан використав на обладнання яхти: купив навігаційне обладнання, радіостанцію. На харчі залишилася 1,000 дол. для всіх. Нас вісім осіб. Перед стартом усім морякам, в тому числі й нам, телевізійникам, (бо ми не були пасажирами, а працювали як і всі моряки), організатори обіцяли платити по 20 дол. щоденно (на харчі — 8 дол. і на інші потреби 12 дол.).Отже харчі в нас були, але команді досі ніхто не заплатив.

— Чи вважаєте ви, що всіх вас обманули?

— Сподіваємось, що це не так, але остаточно все з'ясується після зустрічі з головою товариства „Вітчизна".

— Чи тяжка була мандрівка через океан?

— Звичайно. Хоч харчування сухарями, кашами і картоплею — не найтяжче, що нам випало в цій подорожі. Адже яхта не пристосована до цивілізованого життя, помитися ніде, всі ми просолені, одяг вогкий, бо сіль натягує вологу. Звичайно ж, і про простирадла ми за цей час забули. Спочатку було дуже холодно, в Середземному морі, бо це був ще квітень. Коли наблизилися до екватора — стало дуже спекотно. Під час штормів нас кидало в різні боки, але в цей час треба було кожному робити свою справу. Під час одного з штормів на яхті „Маестро" зламалася щогла, отже вони теж мали проблему. Та найбільш докучали не шторми, а штілі, які часом затягувалися на 2—3 доби. Нас гойдало на хвилях, та з місця не зрушувало. Тоді всі поглядали в небо і просили Бога, щоб послав нам вітер.

— Які найприємніші враження з океанської мандрівки?

— Найприємніші враження були на березі. Ґранд реґата спочатку розділилася на дві групи: представники південних країн збиралися в Генуї (Італія), а північних — у Лісбоні (Португалія). Пізніше всі зійшлися в Кандісі (Еспанія).

В Генуї нас дуже тепло вітали італійці, відбулася парада на вулицях міста і ми пройшли з синьо-жовтим прапором і з написом „Україна". Щоправда всі інші виглядали гарно, а ми ішли хто в чому був та ще із саморобним прапором. Виглядали ми, чесно кажучи, дуже неефектно. Проте ми все ж заявили в такий спосіб про існування морської держави — України.

В Кандісі також святкування було дуже пишне, з феєрверками, музикою, танцями. Людей було багато і всі вони нас дуже тепло проводжали. Шкода тільки, що еспанці поряд з усіма прапорами забули піднести й український. Довелося пригадати їм, що ми також є рівноправними учасниками Ґранд реґати, і справу полагодили, прапор підняли.

Від Кандісу до Канарських островів, а потім до Пуерто-Ріко вітрильники змагалися. Їх розподілили на три групи, відповідно до розміру та вітрил, які вони мали. Кожна боролася між своїми. В нашому дивізіоні було 38 яхт. І приємно, що у переході через Атлантику від Еспанії до Пуерто-Ріко наш вітрильник „Ікар" здобув третє місце.

На жаль, ніде в портах нас не зустрічали українці. Та ось на Канарських островах підійшла до нас дуже приємна жінка, росіянка, пані Тетяна. Вона родом з одещини, виїхала дуже давно. Побачила український нацональний прапор і підійшла. Не до російських кораблів підійшла, а до українських. Нам було дуже приємно зустріти її і перемовитися в далекому чужому краї. Запросили її на вечерю. Вона як побачила, що ми їмо, то заплакала і швиденько пішла. Потім приїхала знову, привела своїх дітей і внуків, привезла повне авто харчів.

В Пуерто-Ріко переможцям у змаганні вручали призи, в тому числі й нашим і ми були горді з наших яхтсменів, які виграли перегони.

В Пуерто-Ріко українців також не бачили, але хтось прислав до нас представників „Армії спасіння" і вони принесли нам харчів. На 94-й день подорожі ми дійшли до Ню Йорку, де застали вже яхту „Маестро" з поламаною щоглою.

Ми привезли з собою землю, взяту на могилі Тараса Шевченка після освячення її священиком УАПЦ. Цю землю ми хочемо покласти до статуї „Свобода", щоб стала вона символом єднання двох незалежних держав: України й Америки. У вівторок, 7-го липня Ґранд реґата вирушить до Бостону, що забере днів зо три, а далі через океан на Ліверпуль, де відбудеться офіційне закриття Ґранд реґати. В Ню Йорку залишиться лише „Ікар", долю якого має вирішити голова товариства „Вітчизна", якщо приїде.

У Києві...

(Закінчення зі стор. 1)

книги на подану внизу адресу, проситься переслати їхні списки.

Кожна установа чи приватна особа повинна в найдешевший спосіб доставити книжки до „Смолоскипу". Оплату транспорту кораблем з Америки в Україну оплачуватиме видавництво. З окремими видавництвами чи особами, які готові передати більшу кількість книг для України, „Смолоскип" готовий підписати взаємно вигідну угоду. Осінню цього року вже заплановано великий транспорт книг з Парижу і Мюнхену до Києва.

За докладнішими інформаціями слід писати на адресу: Smoloskyp, P. O. Box 561, Ellicott City, Ml. 21043.

В АЛБАНІЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ спроби масової втечі людей з країни. Перед будинками західніх амбасад збираються натовпи албанців, переважно молодих, які просять в'їзних віз. Мало не щодня відбуваються гострі сутички з поліцією.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ назначив Шана О'Кіфа, дотепер контролера Пентагону, на секретаря Департаменту воєнно-морської фльоти ЗСА. Він замінив на цьому пості Лоренса Ґарретта, який був правдоподібно замішаний в неморальну поведінку летунів морської фльоти. З огляду на те, що О'Кіф ніколи не служив у війську, а зокрема в морській фльоті, він назначений на цей відповідальний пост переходово на 120 днів і таке назначення не потребує потвердження Сенату, — заявив кореспондентам секретар Департаменту оборони Ричард Чейні.

Сумівські „Лицарі" в Міннеаполісі

Багато часу минуло відтоді, як автор цих рядків писав про успіхи і невдачі наших футболістів на терені Міннесоти. Були це п'ятдесяті роки, коли наші нові еміґранти поселювалися тут і об'єднувалися в українських організаціях. Одніею з тих були спортові клюби, де молодь набувала фізичного гарту та бажання перемоги, що приносило добре ім'я українській громаді. Тут у Міннеаполісі були українські дружини копаного м'яча — „Київ", сумівські „Тигри", УСК і одумівське „Динамо". Після того періоду настав занепад аж у 1991 році молодь при осередку СУМА зорганізувала дружину копаного м'яча, яку назвали „Лицарі". Перший сезон їхнього існування вийшов дуже слабо, бо програли вони більшість змагань. Але це не зракувало молодих змагунів бо охота до копаного м'яча, бажання перемоги і надія на кращі успіхи, а також фінансова допомога від окремих осіб і української кредитівки заохочували молодих футболістів змагатися в одній з Міннесотських ліг.

Цього сезону можна запримітити великий поступ, бо „Лицарі" виграли вже чотири змагання: 5:1, 4:1, 4:0. 6:0, одні зремісували 2:2 і одні програли 0:5 сильному противникові, який торік грав у вищій лізі. Приємно бачити, що змагуни почуваються вільно на полі, грають подачами, оборона й напад виконують свої функції задовільно, а помічникам треба більше тренінґу, але при їхньому завзяті й наполегливості успіхи будуть.

У Міннесоті після професійної ліґи, яка довго не втрималася у ЗСА, а також і місцева дружина цієї ліґи „Кікс", копаний м'яч розрісся до великої міри. Тут тепер бере участь понад 60 тисяч організованої молоді в різних ліґ, і „Лицарі" грають в одній лізі, яка ділиться на три дивізії: „Золоту", „Срібну" й „Бронзову" дивізії і надіються, що цього року це увійдуть до „Срібної".

Душею і опікуном дружини „Лицарів" є Юрій Никифорук, старий спортовець і колишній менаджер „Тигрів" з 50-их років, тепер хоч вже в пенсійному віці, але це його не стримує від участи і допомоги, а навіть додає ще більшої охоти, бо там змагаються два його внуки — Андрій і Марко Підгайні. Тренером і менаджером „Лицарів" є Володимир Коноплів, також колишній змагун „Тигрів".

Міннеаполіс є одним з міст, які добиваються, щоб деякі змагання на першість світу з копаного м'яча, що мають відбутися 1994 року в ЗСА, були тут. В Міннеаполісі кожного року проходить футбольний турнір, який спонсорують Сонс оф Норвай. Це є однотижневий турнір юніорів 12—19 років. На цей турнір приїжджають дружини з різних країн, всі змагання відбуваються у Блейні (передмісті Міннеаполісу) на спортовому майдані т. зв. Спорт Центру, де в один час проходить 32 змагання на 32 площах, включно із стадіоном, який вміщує 30 тисяч глядачів і на якому відбуваються фінальні змагання окремих груп. На цьому стадіоні відбулися б деякі ігри за першість світу. Представники з ФІФА оглядали стадіон і околицю і вимагали, щоб збільшити кількість сидячих місць, що є можливе, якщо Міннеаполіс буде одним з міст світової першости з футболу. Це була б неперєсічна нагода для старих і молодих футболістів побачити змагання світового маштабу. Для наших „Лицарів" це був би найкращий досвід копаного м'яча, що заохотив би в майбутніх змаганнях.

Останні змагання, які „Лицарі" розіграли 7 червня ц. р., в послабленому складі, програли 5:0 зі сильним противником, який в минулому сезоні змагався у вищій лізі. Багато нагод наші змагуни не використали, що могло б змінити вислід. Лицарі виступають в такому складі: Р. Смулка, Ю. Лучко, П. Яблонський, О. Бреславець, М. Данилишин, О. Левкович, Ю. Свансон, І. Крамарчук, А. Крамарчук, Л. Микуляк, Е. Микуляк, М. Чіхрай, М. Підгайний, А. Підгайний, О. Коноплів, Б. Прибила, Д. Тітер, Ю. Каркоць, М. Парек, Л. Устемчук, В. Нахтігаль, М. Карачеров.

Мирон Крамарчук

А. Пікуш...

(Закінчення зі стор. 2)

ні мотиви — соняшники, цибульки, полуниці, чарують різноманітністю і тонким відчуттям ліній та кольорів. Це ж вишуканість в живій природі, в яку компонує, малюючи, пави, півники, горлиці, зозулі та інший пташиний світ. Усе це, він поєднує у гармонію образної мови та кольористичної гами, які характеризують його індивідуальний стиль. Все, що тут зображене — площинне, бо простір має лише два виміри, який у цьому прикладі, позбавлений повітря, перспективи чи глибини. У кожній картині бачимо передачу дрібних деталей. Яскраво вимальовані прожилки трав, листочків та інше багатство квітів, троянд, мальв, це пізнавальна синтеза Андрієвого світогляду на природу, з якої черпає декоративізм Петриківки. Коли він, 24-го травня ц. р., на закінчення виставки у залі КУМБ перед глядачами проводив демонстрацію малювання, зразу кидалося у вічі його знання фаховости і спритність вміння сміло орудувати технікою ясної темпери та засоби живої фльори, яку використовує у своїй тематиці. Картини А. Пікуша насичені надмірною чіткістю ліній та простотою форми. Поруч творчої праці він посвячується педагогічній діяльності, щоб виховати наступну плеяду молодих народних майстрів, аби вони стали спадкоємцями фантастичного світу української школи народної декоративної орнаментики.

Хочеться теж додати, що на осінній сезон роботи у КУМБ є запляновані виставки таких осіб: Якова Креховецького, Анни Ющук, Івана Остафійчука, Марії Стиранки та інших.

ЗАКЛИК

Шановна українська громадо!

Як відомо із світової преси, нові докази категорично свідчать про велику несправедливість американського департаменту юстиції (OCI) у фальшивому оскарженні Івана Дем'янюка. Вже у 1978 р. OCI мав конкретні дані, що І. Дем'янюк не був катом в Треблінці, але все таки започаткував і вперто продовжував судовий процес проти нього.

Два тижні тому федеральний апеляційний суд 6-ої округи у Синсиннаті, Огайо, із своєї власної ініціятиви наново відкрив справу видачі І. Дем'янюка до Ізраїля. Такий крок без прецеденту в історії американського права. У своєму розпорядженні федеральший суд зазначив, що зробив це рішення, бо „зайшли серйозні питання щодо поведінки американських прокураторів". Цей суд має право уневажнити видачу Дем'янюка і тоді Ізраїль, згідно з умовами договору з ЗСА, буде змушений відіслати підсудного до Америки. Оборона — себто родина Дем'янюка — має тільки до 11-го серпня 1992 року, щоб представити свої докази та правні арґументи.

Справа Дем'янюка вже тягнеться 15 років, емоційно і фінансово вичерпуючи його родину, котра наполегливо працює в його обороні. Українська діяспора жертвенно підтримувала цю працю. На жаль, знайшлись особи, котрі, без жадної фахової підстави критикували професійну оборону і своїми наклепами довели до повного краху фонду оборони.

Нарешті прийшла велика нагода закінчити цю несправедливість проти І. Дем'янюка. Було б ще більш несправедливим, якщо в моменті коли цілий світ, включно із Ню Йорк Таймсом, закликає до оновленого повного розгляду цієї справи, родина Дем'янюків не мала фондів щоб нарешті захистити свого батька. Їм треба негайної щедрої фінансової допомоги. Просимо висилати ваші датки безпосередно на нижче подану адресу — це є єдиний фонд допомоги оборони Дем'янюка: John Demjanjuk Defense Fond, P. O. Box 92819, Cleveland, Ohio 44192.

Едвард Нишник, голова, Фонд Оборони Дем'янюка

Адв. Андрій Филипович
Адв. Михайло Варис, мол.
співголови Комітету оборони при Українсько-Американському Товаристві Адвокатів

Історична зустріч

У вітальній залі Верховного Суду Канади в Оттаві 27-го травня 1992 року відбулася зустріч-вечеря Палати Українських Адвокатів Канади із Всеканадською Палатою Адвокатів, з ініціятиви Палати Українських Адвокатів Канади. Ця зустріч була зорганізована з нагоди закінчення двомісячної практики п'ятьох адвокатів з України, а саме: Ольги Дмитрів, Володимира Байбарзи, Сергія Гончаренка, Анатолія Довгерта і Вадима Оленіва. Вони були запрошені до Канади, щоб запізнатися з правовою системою і цей досвід застосувати в Україні.

Зі сторони Всеканадської Палати Адвокатів на зустрічі були: президент Джек Кемп, Морін Мек Тір, Поль Фрейзер, Джон Бенеш, Джордж Борос і Фрейсер Мен.

Від Палати Українських Адвокатів Канади були присутні: президент Юрій Данилів, Марта Трофименко, суддя Іван Сопінка, Богдан Онищук, Богдан Задорожний, Володимир Петришин і Любомир Хабурський.

Гостями на зустрічі були амбасадор Левко Лук'яненко з дружиною, сенатор Жерааль Бодвен, шарже д'афер Олексій Родіонов, перший секретар Української амбасади Євген Кучер і асистент сенатора Бодвена П'єр Тібо.

Господарем зустрічі був член Дирекції Палати Українських Адвокатів Канади дост. Іван Сопінка.

З короткими привітами виступали Джек Кемп і Юрій Данилів, підкреслюючи важливість зустрічей і співпраці адвокатів України з адвокатами Канади. Юрій Данилів в імені Палати Українських Адвокатів Канади подякував Джекові Кемпові, Морін Мек Тір і сенаторові Бодженові за запрошення адвокатів з України.

Особливо приємно було вітати між нами Левка Лук'яненка, амбасадора України, який в своєму слові згадав про прихильне ставлення Канади до України. Він накреслив плян своєї дії в Канаді, а саме: нав'язання економічних зв'язків України з Канадою.

На кінець зустрічі Джек Кемп вручив нашим юристам з України свідоцтва про закінчення адвокатської практики в Канаді.

Ця спільна імпреза двох Палат відбулася в дружній атмосфері. Наші колеґи з України почувались як вдома, бо програма проводилася в українській і англійській мовах.

Ми називаємо цю зустріч Палати Українських Адвокатів Канади із Всеканадською Палатою Адвокатів історичною, тому що на ній амбасадор України до Канади мав свій перший публічний виступ після його приїзду до Оттави, а подруге тому, що це третя імпреза нашої Палати, на якій ми вшанували нашого колегу Левка Лук'яненка: перша — 23-го травня 1986 року: вечір в честь Левка Лук'яненка з Кінґ Едвард готелі в Торонті (тоді він був ще в'язнем на Сибірі); друга — 4-го травня 1991 року; зустріч наших членів з Левком Лук'яненком в Онтаріо Клаб, Торонто; третя зустріч — 27-го травня 1992 року. І яка зміна! Левко Лук'яненко вже представник України в Канаді.

Богдан Задорожний

ЗУСТРІЧ НА „ТРИЗУБІВЦІ"

Горшам, Па. — Тут у неділю, 19-го липня, на спортовій оселі „Тризуб" відбудеться зустріч слухачів і глядачів програми „Година української мелодії" Р. Мариновича. Початок о год. 1-ій по полудні. На зустрічі гратиме оркестра „Мрія" М. Хомута.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Перші малі кроки України на великих спортових аренах світу

О спорт! Ти — мир!
Ти встановлюєш добрі, дружні
стосунки між народами.
Ти — згода.
Ти зближуєш людей, що прагнуть єдности.
Ти вчиш різномовну, різноплеменну
молодь шанувати один одного.
Ти — джерело благородного, мирного,
дружнього змагання...

П'єр де Кубертен

Кожного разу, коли людство готується до найвизначнішої події у спортовому житті всесвіту — Олімпійських ігор, знову й знову згадується ім'я видатного французького гуманіста і просвітителя П'єра де Кубертена (1863—1937 рр.). Саме його справедливо вважають основоположником Олімпіяд сучасности. Педагог за професією, Кубертен захоплено займався реформами в галузі освіти та виховання молоді. Цілком природно, що велику увагу приділяв він і спортові, та ряд років був генеральним секретарем Спортової Спілки Франції. Вже в 1889 році наполягав на проведенні Олімпійських ігор, подібних до тих, які відбувалися в стародавній Греції. Його ідея інтернаціоналізації спорту остаточно дістала підтримку спортових рухів багатьох країн світу. В рік першої Олімпіяди — 1896-ий — П'єр де Кубертен став президентом Міжнародного Олімпійського Комітету і очолював його до 1925 року, після чого до кінця свого життя залишився почесним президентом МОК.

В часі П'ятої Олімпіяди у 1912 році, до програми якої входив і „Конкурс мистецтв", П'єр де Кубертен був нагороджений золотою медалею за написання ним „Оди спорту" (виїмок з якої ми подали на початку тієї статті), яка й донині залишається хвилюючим закликом до миру й дружби між молоддю всіх країн світу.

На жаль, не усі і не завжди ці священні заклики П'єра де Кубертена практикуються сучасними чоловими функціонерами МОК. Прикро, що від цих закликів значно віддалився сучасний президент МОК Самаранч, потураючи російським імперіялістам, не допустив до „зближення" українських спортовців із спортовцями різних країн світу, які цього дуже прагнули. Через це ще на чотири роки буде відкладене бажання української спортової молоді нав'язати дружні стосунки зі спортовою молоддю Олімпійських держав світу. Не задля такої справедливости в Олімпійському русі писав свою „Оду до спорту" П'єр де Кубертен.

Завдяки цій грубій несправедливості, українські спортовці у кількості приблизно 180 осіб будуть змушені, як цього бажали собі російські імперіялісти, виступати на цьогорічній Олімпіяді в Барсельоні в „об'єднаній команді СНД". Українські спортові діячі в Україні та діяспорі витратили немало зусиль, завдяки яким Самаранч врешті дав свою згоду, щоб переможцям Олімпіяди з України вручували медалі під їх блакитно-жовтим прапором та при звуках гимну „Ще не вмерла Україна". Це і називаємо „малим кроком" на одній з „великих спортових арен" світу. Мусимо радіти, що осягнено перемогу — хоч і не повну, — наших спортових діячів, що у сучасних складних умовах є максимумом. Треба радіти і тим, що цю поступку МОК зробив в наслідок, як вже згадано, спільних зусиль спортових діячів в Україні і діяспорі, точніше ЗСА і Канади. У висліді їх МОК врешті усунув з важливого посту росіянина Марата Грамова, колишнього президента Олімпійського комітету СССР. Це рішення Виконавчого комітету МОК повинно ще бути затверджене на сесії МОК, яка відбудеться в липні ц. р. в Барсельні. Саме цьому край ньому російському шовіністові треба „завдячувати" те, що Україну ще й досі не прийняли, як повноправного члена в МОК.

Документи дії і співпраці

Продовжується тісна співпраця Проводу Української Спортової Централі Америки і Канади з Національним Олімпійським Комітетом України і окремими спортовими федераціями України. Як відомо, УСЦАК на прохання НОК України сприяє фінансово й цінними порадами проводам спортових федерацій у процесі відродження спорту в Україні. Досі ця співпраця уможливила шістьом спортовим федераціям стати повноправними членами міжнародних федерацій і, в свою чергу, виступати українським спортовцям на міжнародній арені. Щоб не бути голословним, зацитую основніше з листів, що наспіли до УСЦАК від окремих федерацій.

Від Української Вітрильницької Спілки

30 травня 1992 року

Панові М. Стебельському
Голові Української,
Спортової Централі
Америки і Канади

Шановний Пане Стебельський!

Прикро, що через відсутність особистого знайомства не можу звернутися до Вас „любий Мироне", але і офіційне звернення, повірте, є від щирого серця. Ми є глибоко зворушені допомогою УСЦАК Українській Вітрильницькій Спілці сплатою внесків до Міжнародних організацій ІЯРУ та ІБСА.

В обстановці, що склалася, коли лунають твердження про те, що Україна нібито не є історично і традиційно морською державою, коли точаться суперечки про Чорноморську військову фльоту та Крим, Ваша допомога у визнанні нас, як членів міжнародної родини морських змагунів, є своєчасною і безцінною. Адже жодний вид спорту не має змоги нести по всьому світі на наших яхтах синьо-жовтий прапор, який, дякувати Богові, нарешті став державним прапором України. Досі у світі мало хто звертав увагу на те, що саме українська школа сучасних яхтових перегонів дала таких видатних змагунів, як триразовий олімпійський чемпіон Валентин Манкін, чемпіон світу ІЯРУ Лариса Москаленко, Георгій Шайдуко, Сергій Приймак, Руслана Таран та багатьох інших, які досі були відомі тільки як „радянські спортсмени". Дуже прошу Вас, шановний пане Мироне, переказати всім нашим братам українцям і неукраїнцям Америки і Канади, симпатикам українського вітрильницького спорту, причетним до тих коштів, що ними Ви допомогли всім яхтсменам України, нашу глибоку і щиру дяку. Разом з подякою за підтримку у спільній праці щодо розбудови українського спорту запрошуємо аматорів вітрильництва взяти участь у складі залог наших яхт у Козацькій Реґаті, що її присвячено 200-річчю висадки Чорноморського козацького війська на Кубань, яка відбудеться від 1 до 25 серпня 1992 року за маршрутом: Київ — Херсон — Керч — Тамань, тобто Дніпром і навкруги Криму Чорним морем...

З великою вдячністю та повагою, з морським вітанням від усіх яхтсменів УВС, з надією на подальшу співпрацю.

Слава Україні!
Сергій Машовець — президент УВС

Від Федерації тенісу України

27 травня 1992 року

Панові М. Стебельському
Голові УСЦАК

Вельмишановний Пане Стебельський!

Федерація тенісу України та вся тенісова громада висловлює УСЦАК-ві щиру дяку за сплату вступного внеску в Міжнародну Федерацію тенісу — ІТФ. На щорічних загальних зборах в Стамбулі, Туреччина, 25 квітня 1992 року Федерація тенісу України була одноголосно прийнята також до Европейської Тенісової Асоціяції (ЕТА). У зв'язку з цим ми знову звертаємося до Вас про допомогу оплатити вступний внесок до ЕТА в сумі три тисячі шістдесят швайцарських франків на вказаний рахунок до Базелю, Швайцарія.

Федерація тенісу України готує сильну національну команду для участи в чемпіонаті Европи серед жіночих команд. Вступний внесок складає 300 амер. долярів на вказаний рахунок в Базелі, Швайцарія. Ми маємо добре тренованих юніорів для участи в особистих чемпіонатах серед юнаків та дівчат в Атенах, Греція, та Берліні, Німеччина. Вступний внесок складає 800 швайц. франків.

Ми запевняємо, що наші молоді спортсмени докладуть усіх зусиль, щоб продемонструвати якнайкращі якості нашого народу на спортових аренах і виправдають послуговані кошти. Вони високо піднімуть синьо-жовтий прапор нашої України над европейськими та світовими майданами.

Дай Боже Вам здоров'я та щастя! Слава Україні!

З великою повагою,
Герман Бен'ямінов — президент Федерації

Згідно з цими проханнями Провід УСЦАК вислав на вказані конта членські внески і вписові за турніри. Завдяки цьому українські теністи вже започаткували самостійні виступи турніром у Парижі.

Від Національного Олімпійського Комітету України

28 травня 1992 року

Голові Української
Спортової Централі
Америки і Канади

Вельмишановний Пане Мироне Стебельський!

Щиро дякуємо і підтверджуємо одержання на конто Міжнародних спортивних Федерацій внесків від УСЦАК за українські федерації тенісу, важкої атлетики, водно-лижного спорту, вітрильницької спілки, вітрильництва на дошках і плавання. Повідомляємо, що приступили до друку буклету „Олімпійська Україна". Будемо вдячні, якщо УСЦАК і Олімпійська комісія СКВУ покриють частину коштів на це видання.

Із щирою повагою,
В. Борзов — президент НОК України

Тим часом УСЦАК вже вплатив теж вкладку до Міжнародної Федерації легкої атлетики, чим уможливив українським легкоатлетам виступи на міжнародній арені та Олімпіяді. Між іншими легкоатлетична збірна України візьме участь у міжнародних змаганнях у закритій залі в місяці березні 1993 року в Торонто, Канада. Якщо йдеться про Олімпіяду, то з України участь у змаганнях візьмуть такі легкоатлети: Олександер Багач, чемпіон Европи в штовханні ядра, Віктор Бризгін, олімпійський чемпіон 1988 року в бігу на 100 м, Василь Бубка, віцечемпіон Европи в скоку з жердиною 1986 р., Сергій Бубка, заслужений майстер спорту, рекордист світу в скоку з жердиною, Геннадій Дакшевич, рекордсмен України 1990, 1991, 1992 в бігу на 110 м з/б. Сергій Димченко, чемпіон України в скоку у височінь, Володимир Іноземцев, чемпіон України в потрійному скоку, Віталій Кириленко, чемпіон України в скоку в далечінь, Олександер Клименко, чемпіон України і віцечемпіон Европи в штовханні ядра, Дмитро Ковцун, чемпіон України в метанні диску, Олег Крамаренко, чемпіон України в бігу на 100 м, Лев Лободин, чемпіон України в десятиборстві, Андрій Мазниченко, чемпіон України в метанні кулею, Михайло Медвідь, чемпіон колишнього СССР — десятиборець, Рудольф Поварницин, чемпіон України, віцечемпіон Олімпіяди 1988 р., скок у височінь, Віталій Попович, чемпіон України в ходьбі на 50 км, Юрій Сергієнко, чемпіон України і Европи серед юнаків в скоку у височінь, Андрій Черноколпаков, чемпіон України в бігу на 1500 м.

Жінки

Інгрід Бабакова, чемпіонка України, третя у світі в скоку у височінь, Вікторія Бабій, чемпіонка України в бігу на 100 м з/б, Ляриса Бережна, чемпіонка Европи — 92 і світу — 91 у скоку в далечінь, Надія Бодрова, чемпіонка України в бігу на 100 м з/б, Ольга Бризгін, чемпіонка Европи, Олімпіяди і світу в бігу на 400 м, Єлена В'язова, чемпіонка світу — 87 в бігу на 300 і 1000 м, Наталка Григорєва, чемпіонка України в бігу на 100 м з/б, Людмила Джигалова, чемпіонка України в бігу на 400м, Тетяна Доровских, чемпіонка світу і Европи в бігу на 1500 м і 3000 м, Інна Євсеєва, чемпіонка України, віцечемпіонка Европи в бігу на 800 м, Ірина Костюченкова, чемпіонка України, Універсіяди в меті кулею, Інеса Кравець, чемпіонка України, Европи, світу в трискоку, Ірина Матюшева, чемпіонка України в п'ятиборстві, Лариса Михальченко, чемпіонка України в меті диском, Єлена Політика, віцечемпіонка колишнього СССР в бігу на 100 м з/б, Жанна Тарнопольська, чемпіонка України, Европи серед юніорок в бігу на 100 м, Валентина Федюшина, чемпіонка України, віцечемпіонка Европи серед юніорок в метанні кулею, Єлена Хлопотнова, чемпіонка України, Европи в скоку в далечінь, Наталка Черниєнко, чемпіонка України і Европи серед юніорок в метанні кулею, Азлита Юрченко, чемпіонка України, віцечемпіонка світу в штафетному бігу на 400 м. Разом в збірній СНД має виступити в усіх родах олімпійського спорту, як вже згадано, приблизно 180 українських талантів.

Російські наставники й відповідальні за збірну тренери фаворизують російських спортовців, навіть у випадку, коли вони не пройшли кваліфікаційних поєдинків. Багато українських спортових майстрів не матимуть можливостей поїхати до Барсельони. Це теж підсилює боротьбу спортовців й спортових діячів в Україні проти дискримінаційних починів російських шовіністів. Приспішується остаточне відокремлення спорту в Україні від спільного російського „котелка", якому тимчасово надали ім'я СНД. З таким же наставленням співпрацюють із спортовою Україною діячі УСЦАК. Прийшов вже час, щоб Україна стала повністю самостійною, спортовою державою. Треба врешті Україні перейти з малих до великих кроків на спортових аренах світу. Для цього сприяють Федераціям України УСЦАК і його однодумці, які постійно підбудовують Фонд відродження спорту в Україні. Багато з них, крім своїх пожертв, присилають підбадьорючі листи, в яких закликають продовжувати це важливе діло.

На закінчення цієї статті зацитуємо важливіші думки п-ні Ольги Мілащук-Гайдуківської з Раймсу, Франція:

До Проводу УСЦАК!

Шановна Організаціє, з журналів я довідалася, що в Америці наші компатріоти, заложили Фонд для Відродження Спорту в Україні. Це велике діло, бо світ цілий дивиться на Олімпіяду в Барсельоні, в тім для нас буде щастям і успіхом, коли побачимо на екрані наш любимий прапор — жовто-синій, а тим більше, коли почуємо „Ще не вмерла Україна", уже сльози стоять в очах, бо гимн України був в неволі, в Україні не було місця для нього. Тому кожний з нас на чужині повинен помогти хоч би маленькою пожертвою. Від себе посилаю з далекої, але вільної Франції 100 франків. Тут у Франції ми не багаті, але щиро допомагаємо Україні. В нашому місті Раймс наша молодь, наші діти разом з французькими аптекарями уже тричі возили лікарства і все, що потрібно, для шпиталів... Вони дуже полюбили Україну... Так бажаю вам успіхів у вашій шляхетній праці, це є велике діло, хай вам Бог помагає! На все добре. Слава Україні! Підпис авторки.

Щирих жертводавців просимо висилати пожертви: USCAK — Fund for the Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106

Омелян Твардовський